

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 057198 17 Gž 2
Brčko, 13.02.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kovačević Maide, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. M. iz B. zastupanog po punomoćniku S. Mi. advokatu iz B., protiv tuženih Nacionalnog osiguravajućeg biroa Švajcarske, W. - Š. osiguravajućeg društva i Biroa zelene karte Bosne i Hercegovine Sarajevo svi zastupani po punomoćniku Š. E., advokatu iz S., radi naknade štete vps. 36.426,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 057198 16 P2 od 28.02.2017. godine na sjednici vijeća održanoj dana 13.02.2018. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja S. M. iz Brčkog SE ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 057198 16 P2 od 28.02.2017. godine, POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način.

I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja, kao neosnovan, a koji glasi:

„Obavezuju se tuženi Nacionalni osiguravajući biro Švajcarske (Nationalen Versicherungsburos Schweiz), W.-Š. osiguravajuće društvo i Biro zelene karte Bosne i Hercegovine, Sarajevo, da tužitelju M. S. sinu D. iz B., na ime naknade materijalne štete isplate iznos od 36.426,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 22.07.2004. godine, kao

dana nastanka štete, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude“.

II Obavezuje se tužitelj S. M. iz B., da tuženom Nacionalnom osiguravajućem birou Švicarske (Nationalen Versicherungsburros Schweiz), naknadi troškove postupka u iznosu od 3.074,33 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

III Obavezuje se tužitelj S. M. iz B., da tuženom W. - Š. osiguravajućem društvu, naknadi troškove postupka u iznosu od 2.774,33 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

IV Obavezuje se tužitelj S.M. iz B., da tuženom Birou zelene karte Bosne i Hercegovine, Sarajevo, naknadi troškove postupka u iznosu od 1.646,33 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude“.

Navedenu presudu žalbom pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači „tako što će se u cjelini usvojiti tužba tužitelja i istom dosuditi troškovi prvostepenog i žalbenog postupka“ ili opreza radi da se prvostepena presuda u cjelini ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U odgovoru na žalbu tužitelja tuženi su naveli da su žalbeni navodi neosnovani jer punomoć, koju je izdala vlasnik vozila R. B. tužitelju, „nikako ne može biti osnov koji bi tužitelja učinio aktivno legitimisanim da u ovom sporu u svoje ime i za svoj račun traži naknadu štete“ i predlaže da se žalba tužitelja odbije.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu člana 330 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga.

Tužitelj je u ovom sporu (nakon što je Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donio rješenje broj 96 o P 057198 15 Gž od 20.01.2016.godine) ostao kod zahtjeva da mu tuženi Nacionalni osiguravajući biro Švajcarske, W. - Š. osiguravajuće društvo i Biro zelene karte Bosne i Hercegovine Sarajevo isplate iznos od 36.426,00 KM kao štetu koja je nastala na vozilu tužitelja, marke BMW 850i registarskih oznaka ...-E-..., u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 22.07.2004. godine oko 21,30 časova (na magistralnom putu) u mjestu T., koju nezgodu je prouzrokovao A. M. upravljajući putničkim motornim

vozilom marke „LANCIA“ 2.0. CA švajcarskih registarskih oznaka BS (koja činjenica je utvrđena pravosnažnom presudom Osnovnog suda Bijeljina broj K-931/2004 od 02.06.2005. godine) a koji je posjedovao zeleni karton broj CH/..... sa važnošću do 31.12.2007. godine, izdan od Winterthur - Švajcarsko osiguravajuće društvo.

Prema obrazloženju pobijane presude tuženi su u postupku zahtjev tužitelja osporili prigovorom nedostatka aktivne legitimacije jer S.M. „nije vlasnik predmetnog putničkog motornog vozila“, kao i prigovorom nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženih Nacionalnog osiguravajućeg biroa Švajcarske i W. - Š. osiguravajućeg društva te prigovorom, da se u pogledu zahtjeva tužitelja prema tuženom Birou zelene karte Bosne i Hercegovine – Sarajevo, radi o zastarjelom potraživanju.

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je navedeni zahtjev tužitelja odbio kao neosnovan (odlučio kao u I stavu izreke pobijane presude) jer je u postupku utvrđena činjenica da tužitelj S. M. nije vlasnik putničkog motornog vozila „BMW 850i“, registarskih oznaka ...-E-... kod toga da punomoć koju je R. B. izdala dana 25.12.2003. godine daje samo ovlaštenje S. M. da može u njeno ime upravljati, registrovati, prodati ili zamjeniti predmetno vozilo te da u slučaju eventualne štete može štetu za predmetno vozilo naplatiti, pa kod takvog stanja stvari S. M., koji se u ovom sporu pojavljuje kao tužitelj, nije aktivno legitimisan „jer je samo vlasnik ovlašten da potražuje naknadu štete zbog oštećenja stvari (automobila), koje oštećenje je prouzrokovalo treće lice.“

Odluku da tužitelj tuženima nadoknadi troškove parničnog postupka (sve kako je odlučeno II,III i IV stavom izreke) prvostepeni sud je, prema obrazloženju pobijane presude, zasnovao na odredbama člana 119 stav 1, u vezi sa članovima 116 i 129 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i na mjerodavnoj Tarifi Republike Srpske, odnosno mjerodavnoj Tarifi Federacije Bosne i Hercegovine.

Tužitelj u žalbi kojom pobija prvostepenu presudu prije svega ukazuje da je doneseno povredom članova 2, 7, 8, 12, 116, 119, 236, 300 i 336 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine „jer tužitelj smatra da je u toku postupka iznio sve činjenice i navode, te proveo dokaze kojima se utvrđuju te činjenice, a koje činjenice se odnose kako na njegovu aktivnu legitimaciju, tako i na pasivnu legitimaciju tuženih“.

Saglasno odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da bi ovaj sud mogao ispitati postoji li koja povreda, osim onih povreda na koje pazi po službenoj dužnosti, žalitelj u žalbi mora navesti i koja povreda je učinjena, odnosno koju odredbu važećeg procesnog zakona prvostepeni sud nije primjenio ili nije pravilno primjenio i kako je učinjena povreda uticala na zakonitost i pravilnost presude koju je prvostepeni sud donio. Kako tužitelj, prema iznesenom, na povredu odredaba parničnog postupka nije ukazao na navedeni način to ovaj sud osnovanost žalbenog razloga povrede odredaba parničnog postupka nije mogao ispitati.

Kada obrazlaže žalbene razloge „pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava“ tužitelj u suštini ukazuje da odbijanju tužbenog zahtjeva tužitelja zbog nedostatka aktivne legitimacije nije bilo mjesta

kod činjenice da je u krivičnom postupku, presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj K. 931/2004 od 02.06.2005. godine (kojom je A. M. oglašen krivim za saobraćajnu nezgodu koja se dogodila dana 22.07.2004. godine, u kojoj je prouzrokovana šteta na putničkom motornom vozilu marke BMW 850i), „oštećeni a to je sasvim sigurno S. M. upućen sa eventualnim imovinsko pravnim zahtjevom na parnicu a parnični sud je, u smislu člana 12 stav 3 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, vezan u potpunosti za krivičnu presudu u pogledu krivične odgovornosti i legitimacije stranaka, pa kada krivična presuda kaže da je S. M. oštećeni i da se on upućuje na parnicu radi naknade štete, pitanje ovog spora je samo pitanje visine štete“,

kao i kod činjenice da je presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 057198 06 P od 05.12.2014. godine postala pravosnažna u odnosu na A. M., pa je u odnosu na njega tužitelj aktivno legitimisan,

te kod činjenice da sadržaj punomoći, koju je 25.12.2003. godine izdala R.B., upućuje da je ova punomoć u suštini kupoprodajni ugovor jer S. M. daje sva ovlaštenja vlasnika, „pa je on faktički i stvarni vlasnik predmetnog vozila kod toga da je vozilo R.B. i predala tužitelju, a da se vlasništvo na pokretnoj stvari stiče predajom stvari u posjed (član 37 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine)“.

Ovaj sud nalazi da je pravilna i zakonita odluka kojom je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Naime, kada su tuženi Nacionalni osiguravajući biro Švajcarske, W. - Š. osiguravajuće društvo i Biro zelene karte Bosne i Hercegovine Sarajevo u ovom postupku (nakon što je Apelacioni sud Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine donio rješenje broj 96 o P 057198 15 Gž od 20.01.2016. godine) u pogledu zahtjeva tužitelja istakli i prigovor nedostatka aktivne legitimacije prvostepenom sudu je valjalo, prije svega, očitovati se o osnovanosti ovog prigovora kod toga da se radi o materijalno pravnom prigovoru koji, ako je osnovan, dovodi do odluke kojom tužbeni zahtjev tužitelja valja odbiti.

Prvostepeni sud je ovaj prigovor našao osnovanim i tužbeni zahtjev tužitelja je odbio, jer je ocjenom dokaza provedenih u postupku (a u postupku je proveden dokaz i vršenjem uvida i čitanjem presude Osnovnog suda u Bijeljini broj K-931/2004 od 02.06.2005.godine, saobraćajne dozvole broj BH na ime R. B. i punomoći od 25.12.2013. godine izdate od R.B. na ime S.M.) utvrdio da tužitelj nije vlasnik putničkog motornog vozila „BMW“ 850i (registarskih oznaka ...-E-...) zbog čega nije aktivno legitimisan za zahtjev u ovom sporu, odnosno za zahtjev da mu tuženi (Nacionalni osiguravajući biro Švajcarske, W. - Š. osiguravajuće društvo i Biro zelene karte Bosne i Hercegovine - Sarajevo) nadoknade materijalnu štetu nastalu na predmetnom putničkom vozilu u saobraćajnoj nezgodi, koja se dogodila dana 27.07.2004. godine u mjestu T..

Po ocjeni ovog suda tužitelj navodima žalbe nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude u pogledu odluke da zahtjev tužitelja u ovom sporu valja odbiti, zbog nedostatka aktivne legitimacije.

Ovo stoga što je u saobraćajnoj dozvoli broj BH (čija valjanost u postupku nije osporena) R. B. upisana kao vlasnik a saobraćajna dozvola koja je izdana od nadležnog organa je, prema odredbi člana 9 stav 1 tačka 48 Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 6/06), javna isprava i dokaz je kako o urednoj registraciji vozila, tako i o vlasništvu na vozilu lica koje je u dozvoli upisano.

Prema članu 89 Zakona o obligacionim odnosima punomoć je ovlaštenje za zastupanje što ga vlastodavac pravnim poslom daje punomoćniku, a prema članu 91 stav 1 istog zakona punomoćnik može preduzimati samo one pravne poslove za čije je preduzimanje ovlašten, dok prema stavu 2 i 3 istog člana ako je data opšta punomoć punomoćnik može preduzeti pravne poslove koji dolaze u redovno poslovanje a posao koji ne dolazi u redovno poslovanje punomoćnik može preduzeti samo ako je posebno ovlašten za preduzimanje tog posla.

Dakle, prema navedenim odredbama punomoćnik je osoba koja, na osnovu date punomoći, ima ovlaštenje da preduzima određene radnje

ali u ime i za račun svog vlastodavca (opunomoćitelja) a ne u svoje ime i za svoj račun, pa je slijedom navedenog, na osnovu punomoći koju je R. B. izdala S. M., u kojoj stoji da ga ona opunomoćuje „da može u moje ime upravljati, registrovati, prodati ili zamijeniti te u slučaju eventualne štete istu naplatiti za vozilo marke BMW 850i sa registarskim tablicama ...-E-...“, S. M. mogao samo podnijeti tužbu u ime i za račun R. B. kao tužitelja a ne u svoje ime i za svoj račun, kako je to osnovano našao i prvostepeni sud (strana 10 obrazloženja prvi stav), jer je za traženje naknade štete nastale na predmetnom putničkom motornom vozilu aktivno legitimisan samo vlasnik, a tužitelj nije vlasnik nego samo punomoćnik vlasnika stvari.

Kako tužitelj u žalbi istrajava na tvrdnji da je on na osnovu činjenice izdavanja punomoći od 25.12.2003. godine „koja je faktički kupoprodajni ugovor“ i činjenice da je putničko motorno vozilo R. B. njemu prodala, vlasnik predmetnog putničkog motornog vozila, valja reći da se punomoć koju je dala R. B. ne može upodobiti kupoprodajnom ugovoru i da, iako se tužitelj poziva na odredbu člana 37 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine prema kojoj se vlasništvo pokretne stvari stiče njenom predajom u posjed, u konkretnim činjeničnim okolnostima tužitelj nije bio vlasnik vozila, iako je bio u njegovom posjedu.

Zakonitost prvostepene presude tužitelj nije doveo u sumnju ni navodom žalbe da je presudom Osnovnog suda Bijeljina broj K-931/2004 „oštećeni S. M. sa eventualnim imovinsko pravnim zahtjevom upućen na parnicu“ jer je upućivanje na parnicu od krivičnog suda zasnovano na odredbi člana 108 stav 3 Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i kod toga da u krivičnoj presudi samo stoji „oštećeni se, sa eventualnim imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnicu“, niti se njena zakonitost dovodi u sumnju činjenicom (koju tuženi takođe ističe u žalbi) da je presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 057198 06 P od 05.12.2014. godine postala pravosnažna u odnosu na tuženog A. M.. Naime, A. M. od koga je tužitelj u ovom sporu takođe tražio naknadu štete (u tužbi podnesenoj dana 28.09.2006. godine tuženi je i A. M. kao solidarni dužnik), nije izjavio žalbu protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 057198 06 P od 05.12.2014. godine kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja prema A. M. i W. – Š. osiguravajuće društvo pa je ista, kod takvog stanja stvari, u odnosu na njega postala pravosnažna.

Zbog svega navedenog odbijanjem zahtjeva tužitelja (zahtjeva koji je u ovom sporu tužitelj postavio) prvostepeni sud je pravilno primjenio materijalno pravo.

Prvostepeni sud je II, III i IV stavom izreke odlučio o naknadi troškova parničnog postupka tako što je tužitelja obavezaao da tuženom Nacionalnom osiguravajućem birou Švajcarske naknadi troškove postupka u iznosu od 3.074,33 KM, tuženom W. - Š. osiguravajućem društvu da naknadi troškove postupka u iznosu od 2.774,33 KM i tuženom Birou zelene karte Bosne i Hercegovine - Sarajevo da naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.646,33 KM i u obrazloženu presude, na strani 10 i strani 11, naveo je razloge zbog kojih je troškove postupka dosudio u konkretnim iznosima.

U pogledu odluke o naknadi troškova parničnog postupka tužitelj je u žalbi naveo „opreza radi ističemo i da prvostepeni sud nije pravilno odlučio o troškovima postupka u odluci o troškovima postupka u ovom konkretnom slučaju“ pa kod toga da je paušalno osporio odluku o troškovima ovaj sud nije ispitivao njenu pravilnost (tužitelj je, naime, morao u žalbi navesti koje troškove prvostepeni sud nije mogao dosuditi, odnosno koje iznose na ime naknade zahtjevanih troškova nije mogao dosuditi, da bi ovaj sud ispitao pravilnost prvostepene presude u tom dijelu).

Sa navedenog valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 335 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević